

Nr 17.

Ankom till Riksdagens kansli den 7 mars 1911 kl. 12 m.

*Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition till Riksdagen
angående lönetursberäkning för tre lärarinnor vid högre
lärarinneseminariet. (2:a Afd.)*

I en den 20 sistlidne januari till Riksdagen aflåten, till statsutskottets förberedande behandling öfverlämnad proposition, nr 66, har Kungl. Maj:t under åberopande af närlagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit Riksdagen medgifva, att lärarinnorna Margareta Svensson, Sally Högström och Anna Katarina Bergström må enhvar vid hennes nu innehafvande befattning såsom lärarinna vid högre lärarinneseminariet från och med den 1 januari 1910 uppbära aflöning i andra lönegraden.

Till åberopande statsrådsprotokollet har föredragande departementschefen anfört följande:

»I anledning af Eders Kungl. Maj:ts proposition den 11 mars 1909 angående omorganisation af högre lärarinneseminariet i Stockholm medgaf 1909 års Riksdag vidtagandet af vissa förändringar i den för högre lärarinneseminariet år 1904 fastställda och från och med år 1905 gällande löneregleringen, hvilken innehålles i en den 27 augusti 1904 i ämnet utfärdad nådig kungörelse.

Dessa förändringar bestodo, bland annat, däri, att för biträdande ämneslärarinna med hufvudsaklig tjänstgöring i den med lärarinneseminariet förenade normalskolans sju öfre klasser samt lärare och lärarinnor i musik och gymnastik bestämdes följande aflöningsförmåner att gälla från och med år 1910:

för sådan biträdande ämneslärarinna som nyss omförmäls, arfvode i tre aflöningsgrader å 1) 1,800 kronor, 2) 2,050 kronor och 3) 2,300 kronor; för lärare eller lärarinna i musik lön i tre lönegrader å 1) 1,200 kronor, 2) 1,400 kronor och 3) 1,600 kronor; samt

för lärare eller lärarinna i gymnastik lön i tre lönegrader å 1) 1,200 kronor, 2) 1,400 kronor och 3) 1,600 kronor.

I öfrigt skulle gälla, bland annat, följande bestämmelser: lärare och lärarinna i musik eller gymnastik skulle vara skyldig att för den fastställda lönen tjänstgöra: i musik intill 14 veckotimmar och i gymnastik intill 15 veckotimmar. Ytterligare tjänstgöring kunde åläggas ifrågasvarande lärare eller lärarinnor mot en ersättning för veckotimme och läsår af 100 kronor, dock att sådan ersättning icke utan Kungl. Maj:ts medgifvande finge utgå för mer än fyra veckotimmar till en och samma lärare eller lärarinna.

I fråga om uppflyttning i högre lönegrad för biträdande ämneslärarinna och lärare eller lärarinna i öfningsämne skulle i tillämpliga delar gälla hvad i sådant afseende vore stadgadt angående lektor, adjunkt och ämneslärarinna vid högre lärarinneseminariet. Här afsedda stadgande återfinnes i mom. A. g) af förenämnda nådiga kungörelse den 27 augusti 1904 och innehåller i nu förevarande ämne, att för lektor, adjunkt eller ämneslärarinna uppflyttning från lägre till högre lönegrad må äga rum efter förloppet af fem år, därest tjänstinnehafvaren under mera än fyra femtedelar af den tjänstgöringstid, som erfordras för att vinna nämnda uppflyttning, med nit och skicklighet bestridt sin egen eller på grund af förordnande annan statens tjänst eller ock fullgjort annat offentligt uppdrag; med iakttagande härvid, att den högre aflöningen ej får tillträdas förrän vid början af kalenderåret näst efter det, hvarunder den bestämda tjänstaldern uppnåtts.

Bestämmelserna rörande ändring i 1904 års löne reglering för högre lärarinneseminariet fastställdes af Eders Kungl. Maj:t den 11 juni 1909 i sammanhang med regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel för år 1910. Samma dag utfärdades nådig kungörelse i ämnet, hvarjämte Eders Kungl. Maj:t fann godt att

dels föreskrifva, att från och med den 1 januari 1910 skulle vid ifrågasvarande läroanstalt inrättas, bland annat, fyra biträdande ämneslärarinnetjänster äfvensom en ordinarie lärar- eller lärarinnetjänst i hvarterdera af ämnena musik och gymnastik;

dels ock bemyndiga öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk att gå i författning om uppehållande af sagda biträdande ämneslärarinnetjänster samt om tillsättande af nyssnämnda öfningslärartjänster.

Efter denna inledning går jag nu att för Eders Kungl. Maj:t anmäla ett ärende rörande lönetursberäkning för tre lärarinnor vid ifrågavarande läroanstalt. Hos Eders Kungl. Maj:t hafva nämligen biträdande ämneslärarinnan vid nämnda seminarium och den därmed förenade normalskolan för flickor Margareta Svensson, lärarinnan i musik vid berörda läroanstalt Anna Katarina Bergström och lärarinnan i gymnastik vid samma läroanstalt Sally Högström hvar för sig gjort framställning i fråga om beräkningen af deras tjänstgöring vid läroanstalten för uppflyttning i högre lönegrader.

Jag tillåter mig nu redogöra för enhvar af de särskilda framställningarna med däröfver afgifna yttranden och börjar då med Margareta Svenssons.

Margareta
Svenssons
ansökning.

I sin underdåniga ansökning har Margareta Svensson anfört följande.

Genom beslut den 31 december 1909 hade öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk förordnat sökanden att under kalenderåret 1910 vara biträdande ämneslärarinna med hufvudsaklig tjänstgöring i normalskolans sju öfre klasser samt därvid tillika föreskrifvit, att sökanden skulle åtnjuta arfvode med 1,800 kronor för läsår.

Från och med höstterminen 1901 hade sökanden varit anställd såsom extra lärarinna vid normalskolan och därvid alltsedan höstterminen 1902 haft sin tjänstgöring förlagd hufvudsakligen i de sju öfre klasserna och sålunda från och med sistnämnda termin bestridt tjänstgöring af samma art och omfattning, som åläge henne på grund af förordnandet å förenämnda från och med år 1910 å stat uppförda biträdande ämneslärarynnebefattning. Genom beslut af direktionen öfver Stockholms stads undervisningsverk hade sökanden under år 1909 uppburit arfvode såsom extra lärarinna efter 2,000 kronor, och hade hon alltså från och med år 1910 fått sitt arfvode minskadt med 200 kronor, oaktadt ingen ändring inträdt i arten och omfattningen af hennes tjänstgöring.

Då sökanden sålunda därigenom att den befattning, hon förut såsom extra lärarinna vid normalskolan innehåft, blifvit under den förändrade benämningen »biträdande ämneslärarinna» från och med år 1910 uppförd å stat med ett arfvode i första aflöningsgraden lägre än det hon under år 1909 åtnjutit, och då det icke syntes finnas något stadgande, att innehafvare af å stat uppförd befattning finge i fråga om rätt för förhöjning af aflöningen tillgodoräkna sig den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från tillträdet af samma befattning, anhölle sökanden i underdånighet om Eders Kungl. Maj:ts nådiga medverkan till att hon måtte från och med år 1910 åtnjuta arfvode i andra aflöningsgraden med 2,050 kronor.

De i förevarande ansökning lämnade uppgifterna angående Margareta Svenssons tjänstgöring och aflöningsförmåner äro bestyrkta af ansökningen åtföljande handlingar, bland hvilka finnes ett för Margareta Svensson af ifrågavarande läroanstalts rektor den 18 januari 1910 utfärdadt tjänstgöringsbetyg, af hvilket inhämtas att Margareta Svensson vid sin tjänstgöring ådagalagt utmärkt nit och utmärkt skicklighet, utmärkt sätt att behandla lärjungarna och utmärkt förmåga att bland dem upprätthålla ordning samt att hon fört en hedrandeandel.

Enligt hvad jag inhämtat har Margareta Svensson vårterminen 1898 utexaminerats från högre lärarinneseminariet. Hon har af läroverksöfverstyrelsen erhållit förnyadt förordnande såsom biträdande ämneslärarinna vid seminariet för år 1911.

På grund af nådig remiss har öfverstyrelsen den 15 mars 1910 öfver Margareta Svenssons ansökning afgifvit underdånigt utlåtande, däri anförts följande.

Då sökanden alltsedan höstterminen 1901 tjänstgjort som lärarinna vid den med högre lärarinneseminariet förenade normalskolan för flickor — från höstterminen 1902 med en tjänstgöring, som vore fullt likartad med hennes nuvarande — syntes billigheten kräfva, att hon efter den nya lönestatens genomförande icke erhöle sämre löneförmåner än förut. Ett stöd för denna uppfattning funne öfverstyrelsen däri, att jämlikt nådiga kungörelsen den 29 oktober 1909 aflöning för vid statsunderstödd enskild skola anställd lärarinna, som tillträdt sin tjänst före utgången af år 1909, ej finge understiga hvad hon haft rätt att uppbara, därest de under år 1909 gällande bestämmelserna fortfarande ägt giltighet. Öfverstyrelsen ville äfven erinra därom, att de biträdande ämneslärarinnorna vid statens normalskola så till vida kommit i en ofördelaktigare ställning än lärarinnorna vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, som de i motsats till de sistnämnda icke finge för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring, fullgjord före den 1 januari 1910.

Med hänsyn till nu påpekade förhållanden syntes det öfverstyrelsen önskvärdt, att åtgärder vidtoges för att bereda sökanden åtminstone samma löneförmåner, som hon förut åtnjutit. Härvid kunde ifrågasättas, antingen att sökanden tillförsäkrades 2,000 kronor i årsarfvode, intill dess hon i laga ordning uppflyttades i andra lönegraden, eller att hon — med fäst afseende vid hennes långvariga, väl vitsordade tjänstgöring, som extraordinarie lärarinna — redan från den 1 januari 1910 blefve uppflyttad i andra lönegraden. Då det senare alternativet för sökanden innebure en förmån, som i någon mån motsvarade hvad som kommit öfriga vid normalskolan

tjänstgörande biträdande ämneslärarinnor till del, hemställde öfverstyrelsen, att Eders Kungl. Maj:t tacktes för Riksdagen framlägga nådig proposition om rätt för Margareta Svensson att från och med den 1 januari 1910 åtnjuta arfvode i andra lönegraden såsom biträdande ämneslärarinna vid högre lärarinneseminariet.

Öfver ansökningen har sedermera statskontoret den 12 september 1910 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande, däri statskontoret yttrat följande.

Då sökanden genom 1909 års löneroglering för högre lärarinneseminariet kommit i en ej oväsentligt sänre ställning i aflöningshänseende än den hon förut såsom extra lärarinna innehade, syntes det statskontoret som om, oaktadt någon rätt för biträdande lärarinna att i löneturshänseende få tillgodoräkna sig tjänstgöring såsom extra lärarinna ej vore i de nya aflöningsvillkoren medgifven, billigheten fordrade, att sökanden, med hänsyn till sin långvariga och väl vitsordade tjänstgöring i sistnämnda egenskap å samma skolstadium, dit hennes nuvarande tjänstgöring vore förlagd, omedelbart från och med den nya aflöningsstatens trädande i kraft finge åtnjuta aflöning i andra lönegraden. Ett särskildt stöd för denna sin åsikt funne statskontoret därutinnan, att sökanden härigenom, på sätt af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk antydts, skulle vinna en löneförbättring, som åtminstone i någon mån motsvarade den förhöjning, som genom den nya lönerogleringen kommit de förutvarande extra lärarinnorna å det lägre skolstadiet till del, i det att dessa, som förut åtnjutit en aflöning varierande mellan 1,200 och 1,400 kronor, genom sitt förordnande såsom biträdande lärarinnor å samma stadium erhållit en begynnelseaf löning af 1,500 kronor. På grund af hvad sålunda anförts ville statskontoret instämma i öfverstyrelsens hemställan om nådig proposition till Riksdagen för beredande åt sökanden af ifrågavarande löneförmån.

Jag öfvergår nu till Sally Högströms ansökning, i hvilken anförts följande.

Sökanden, som vid läroanstalten i fråga alltsedan höstterminen 1895 eller under 14 $\frac{1}{2}$ läsår oafbrutet tjänstgjort såsom extra lärarinna i gymnastik, hade genom beslut den 23 november 1909 af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, utan att tjänsten kungjorts till ansökning ledig, kallats och utnämnts till innehafvare från och med den 1 januari 1910 af befattningen såsom ordinarie lärarinna i gymnastik vid högre lärarinneseminariet och den därmed förenade normalskolan för flickor.

Den tjänstgöring, som sökanden under nämnda 14 $\frac{1}{2}$ läsår bestridit såsom extra lärarinna, hade varit af samma art och till en omfattning, som

Sally Högströms ansökning.

varit lika stor under de senaste 7 1/2 läsåren som nu och dessförinnan med ett timantal af 2 veckotimmar mer än nu. För berörda tjänstgöring hade sökanden till följd af läroanstaltens dåliga ekonomi åtnjutit ett jämförelsevis ringa arfvode: de två första läsåren 850 kronor, därefter under 9 läsår 1,000 kronor och under de sista 3 1/2 läsåren 1,150 kronor. Att arfvodet varit förhållandevis lågt, syntes af en jämförelse med det arfvode, som uppburits af extra lärarinnan i sång, oaktadt hon haft kortare anställningstid vid läroanstalten, eller under de senaste åren 1,500 kronor. Enligt nu gällande lönestat vore sånglärarinnan och gymnastiklärarinnan likställda i löneafseende med undantag af att sånglärarinnan hade en veckotimmes mindre undervisningsskyldighet för den ordinarie lönen.

Beträffande den nya löneregleringen för högre lärarinneseminarier syntes icke finnas något stadgande, att innehafvare af nu å stat uppförd befattning finge i fråga om rätt för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft förflutit från tillträdet af samma befattning. Billigt syntes dock vara, att en innehafvare af en å stat nyuppförd befattning, som en längre tid mot ett relativt lågt arfvode och med den osäkra ställning, som alltid medföljde en extra befattning, bestridt samma befattning ehuru på extra stat, medgäfvos tillgodoräkna sig den föregående tjänstgöringen eller del däraf för att komma i åtnjutande af lön i högre lönegrad.

Såsom sökanden fattat sin ställning som gymnastiklärarinna vid högre lärarinneseminarier, hade hon ansett befattningen ej likställd med en vanlig gymnastiklärarinnebefattning vid en skola, utan låtit sig angeläget vara att, med hänsyn till seminariets karaktär af en lärarinneutbildningsanstalt, söka bibringa lärarinneeleverna så långt tiden medgifvit nödig kännedom och erfarenhet om den fysiska uppfostrans betydelse och i det syftet infört kurser i fria lekar, hvilket visat sig vara af gagn för de skolor, vid hvilka eleverna sedan blifvit fästade. Med hänsyn till gymnastiklärarinnebefattningens betydelse för seminariet ansåge sökanden det billigt, att hon på grund af sin föregående tjänstgöring medgäfvos rätt att åtnjuta lön i högre lönegrad.

På grund af det anförda anhölle sökanden om Eders Kungl. Maj:ts medverkan till att hon finge såsom ordinarie gymnastiklärarinna vid högre lärarinneseminarier från och med den 1 januari 1910 åtnjuta lön i tredje lönegraden.

Skulle Eders Kungl. Maj:t ej finna skäl att bifalla denna anhållan, hemställde sökanden om Eders Kungl. Maj:ts nädiga medverkan därtill, att det måtte medgifvas henne — som år 1883 aflagt examen, motsvarande nuvarande fordringar för titeln gymnastikdirektör — att, i lik-

het med hvad 1907 års Riksdag medgifvit ämneslärarinnorna vid högre lärarinneseminariet Matilda Widegren, Anna Lindhagen och Dagmar Lauritzen äfvensom i anslutning till hvad som gällde för vissa extra öfningslärare vid de allmänna läroverken, för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid före den 1 januari 1905, sökanden vid högre lärarinneseminariet tjänstgjort såsom på extra stat anställd gymnastiklärarinna.

De af sökanden lämnade uppgifterna rörande hennes tjänstgöring vid ifrågavarande läroanstalt samt aflöningsförhållanden m. m. öfverensstämma med innehållet i åtskilliga ansökningen närlagda bilagor. Ett vid ansökningen fogadt, af högre lärarinneseminariets rektor den 26 januari 1910 för Sally Högström utfärdadt tjänstgöringsbetyg vitsordar, att Sally Högström vid sin tjänstgöring ådagalagt utmärkt nit och utmärkt skicklighet, utmärkt sätt att behandla lärjungarna och utmärkt förmåga att bland dem upprätthålla ordning, samt att hon fört en hedrande vandel.

På grund af nådiga remisser hafva öfver ifrågavarande ansökning underdåniga utlåtanden afgifvits dels den 13 maj 1910 af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk dels ock den 12 oktober 1910 af statskontoret.

Öfverstyrelsen har anfört följande. Då Riksdagen, såsom frånginge af dess skrivelse den 31 maj 1907 angående regleringen af utgifterna under riksstatens åttonde hufvudtitel, medgifvit, att lärarinnorna vid högre lärarinneseminariet och den därmed förenade normalskolan för flickor Mathilda Widegren, Anna Lindhagen och Dagmar Lauritzen måtte vid då redan skedd eller blifvande befordran till ordinarie ämneslärarinnor vid högre lärarinneseminariet för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo den tid före den 1 januari 1905 de efter aflagd examen vid seminariet med nit och skicklighet därstädes tjänstgjort såsom på extra stat anställda hufvudlärarinnor, och då billigheten torde kräfva, att motsvarande förmån utverkades äfven åt öfningslärarinna, hade öfverstyrelsen intet att i hufvudsak erinra mot ifrågavarande underdåniga framställning.

Men då det af Riksdagens beslut syntes framgå, att detsamma formulerats med hänsyn till de för de allmänna läroverken gällande lönetursbestämmelserna, och öfverstyrelsen i hvarje fall funne tillräckligt, att sökanden medgäfvos samma lönetursrätt, som före år 1905 tillkommit vikarierande öfningslärare vid högre allmänt läroverk, ville öfverstyrelsen, under hänvisning till nådiga kungörelsen den 12 september 1890 angående ändrade bestämmelser beträffande lönetursberäkning för lärare vid allmänna läroverk samt till nådigt beslut den 28 juni 1907 angående, bland andra, förenämnda lärarinnorna Widegren, Lindhagen och Lauritzen äfvensom till öfverstyrelsens underdåniga utlåtande den 15 mars 1910 angående

biträdande ämneslärarinnan Margareta Svenssons lönetursrätt, på det sätt tillstyrka ifrågavarande underdåniga framställning, att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga erforderliga åtgärder, för att sökanden måtte medgifvas rätt att för uppflyttning i högre lönegrad såsom gymnastiklärarinna vid högre lärarinneseminariet räkna sig till godo den tid före den 1 januari 1905, hon efter aflagd examen med nit och skicklighet vid seminariet tjänstgjort såsom på extra stat anställd gymnastiklärarinna med en undervisningsskyldighet af omkring 15 timmar i veckan, dock med undantag för de två första åren af hennes så beskaffade verksamhet.

Statskontoret har instämt i öfverstyrelsens yttrande och hemställan.

Anna
Katarina
Bergströms
ansökning.

Slutligen återstår Anna Katarina Bergströms ansökning. I denna har hon anfört följande. Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådigt bref den 11 februari 1910, på framställning af öfverstyrelsen, medgifvit densamma att, utan hinder af att sökanden ej fullgjort därför stadgade kompetensvillkor, från och med den 1 januari 1910 befullmäktiga henne till innehafvare af en ordinarie lärarinnebefattning i musik vid högre lärarinneseminariet, blef sökanden genom öfverstyrelsens beslut den 28 februari 1910, utan att befattningen kungjordes till ansökning, utnämnd till ordinarie innehafvare af samma befattning från och med den 1 januari 1910.

Vid nämnda läroanstalt hade sökanden tjänstgjort såsom extra lärarinna i musik alltsedan höstterminen 1897 och intill 1909 års utgång under 12 läsår bestridt en sångundervisning till samma art och ungefärliga omfattning, som numera åläge henne såsom ordinarie befattningsinnehafvare. Alltsedan läsåret 1902 hade hon åtnjutit ett arfvode för läsår å 1,500 kronor för 16½ timmars undervisning (läsåret 1902—03 dock endast 15½ timmar). Såsom ordinarie innehafvare åtnjöte sökanden nu lön i första lönegraden med 1,200 kronor jämte ersättning för 2½ timmars undervisning utöfver den henne för ordinarie lönen åliggande undervisningsskyldigheten af 14 timmar enligt därför stadgade grunder efter 100 kronor för veckotimme med 250 kronor, alltså en totalaflöning af 1,450 kronor. Sökandens nuvarande totalaflöning såsom ordinarie musiklärarinna understege alltså med 50 kronor den aflöning, hon under de senare åren åtnjutit såsom extra lärarinna. Härtill komme, att pensionsafdrag gjordes å lönen för den ordinarie befattningen.

Beträffande den nya löneregleringen för högre lärarinneseminariet syntes icke finnas något stadgande, att innehafvare af nu å stat uppförd befattning finge i fråga om rätt för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig den tid, som före den nya aflöningsstatens trädande i kraft för-

flutit från tillträdet af samma befattning. Billigt syntes dock vara, att en innehafvare af en å ordinarie stat nyuppförd befattning, som en längre tid bestridt samma befattning, ehuru den haft extraordinarie karaktär, medgäfvos att med hänsyn till denna sin tjänstgöring komma i åtnjutande af ordinarie lön i sådan lönegrad, att aflöningen å den ordinarie befattningen icke understege hvad samma tjänstinnehafvare förut uppburit å den extraordinarie befattningen.

Då enligt den nya staten musiklärarinna vid högre lärarinneseminariet skulle åtnjuta lön i tre lönegrader med 1) 1,200 kronor, 2) 1,400 kronor och 3) 1,600 kronor med rätt till extra ersättning för tjänstgöring utöfver 14 timmar efter 100 kronor för veckotimme, hvarvid dock vore att beakta, att med hänsyn till den beslutade omorganisationen af högre lärarinneseminariet, då sångundervisningen blefve valfri i seminariets högre afdelningar, denna extra tjänstgöring sannolikt komme att upphöra, och sökanden sålunda äfven i andra lönegraden komme att erhålla en aflöning understigande den aflöning, hon åtnjutit såsom extra lärarinna, anhölle hon, med hänsyn till sin föregående tjänstgöring såsom extra lärarinna i musik vid högre lärarinneseminariet, om Eders Kungl Maj:ts nådiga medverkan till att hon från och med år 1910 finge såsom ordinarie lärarinna i musik vid nämnda läroanstalt åtnjuta lön i tredje lönegraden med 1,600 kronor.

De af sökanden lämnade uppgifterna angående hennes tjänstgöring och aflöningsförhållanden bestyrkas af ansökningen bilagda handlingar. Enligt ett för sökanden af högre lärarinneseminariets rektor den 9 december 1909 utfärdadt tjänstgöringsbetyg har sökanden vid sin tjänstgöring i berörda läroanstalt och den därmed förenade normalskolan för flickor ådagalagt utmärkt nit och utmärkt skicklighet, utmärkt sätt att behandla lärjungarna och utmärkt förmåga att bland dem upprätthålla ordning, hvarjämte hon fört en hedrande vandel.

Öfver Anna Katarina Bergströms ansökning hafva infortrade underdåniga yttranden afgifvits dels den 13 maj 1910 af öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk, dels ock den 12 oktober 1910 af statskontoret.

Öfverstyrelsen har anfört följande. Öfverstyrelsen funne enahanda skäl, som i öfverstyrelsens underdåniga utlåtande den 13 maj 1910 anförts angående gymnastiklärarinnan Sally Högströms lönetursrätt, kunna andragas till sökandens förmån. Öfverstyrelsen ville dock erinra därom, att sökanden icke aflagt för musiklärarinnebefattningen erforderlig examen.

Då sökanden emellertid, såsom framginge af öfverstyrelsens underdåniga skrifvelse den 10 december 1909 angående kallelse af lärare i musik

vid högre lärarinneseminariet, det oaktadt ägde synnerligen framstående förutsättningar för sin nu innehafvande befattning, ansåge öfverstyrelsen nämnda omständighet icke böra utgöra hinder för utverkande af ifrågavarande förmån till samma utsträckning, som öfverstyrelsen i sitt förstnämnda underdåniga utlåtande föreslagit för Sally Högström.

På grund häraf ville öfverstyrelsen, under hänvisning till nämnda utlåtande, på det sätt tillstyrka förevarande underdåniga framställning, att Eders Kungl. Maj:t täcktes vidtaga erforderliga åtgärder för att sökanden måtte medgifvas rätt att för uppflyttning i högre lönegrad såsom musiklärarinna vid högre lärarinneseminariet räkna sig till godo den tid före den 1 januari 1905, hon med nit och skicklighet vid seminariet tjänstgjort såsom på extra stat anställd musiklärarinna med en undervisnings-skyldighet af omkring 14 timmar i veckan, dock med undantag för de två första åren af hennes så beskaffade verksamhet.

Statskontoret har instämt i öfverstyrelsens yttrande och hemställan.

Departements-
chefen.

Uppenbart är att sökandena icke på grund af nu gällande bestämmelser äro berättigade att för uppflyttning i högre lönegrad räkna sig till godo någon del af deras tjänstgöring före den 1 januari 1910 såsom extra lärarinnor vid högre lärarinneseminariet.

Vid en jämförelse mellan sökandenas tjänstgöring vid nämnda läroanstalt och deras aflöningsförmåner närmast före och efter den 1 januari 1910, från hvilken dag den för sökandena nu gällande lönestaten tillämpas, finner man följande:

Margareta Svensson har från och med höstterminen 1901 varit anställd såsom extra lärarinna och därvid alltsedan höstterminen 1902 bestridt tjänstgöring af samma art och omfattning, som nu åligger henne såsom biträdande ämneslärarinna. Hon uppbär nu arfvode i första lönegraden efter 1,800 kronor om året, medan hennes aflöning för år 1909 utgick efter 2,000 kronor för läsår. Genom den nya staten har hon således fått sin årliga aflöning minskad med 200 kronor, utan att någon förändring skett i afseende å hennes tjänstgöring.

Sally Högström har från och med höstterminen 1895 tjänstgjort såsom extra lärarinna i gymnastik med en tjänstgöring, hvilken varit minst lika omfattande och kräfvande, som den henne nu åliggande. Hennes aflöningsförmåner omedelbart före den nya lönestatens trädande i kraft utgjorde för 17,3 veckotimmar 1,150 kronor för år. Från och med den 1 januari 1910 uppbär hon lön i första lönegraden med 1,200 kronor,

hvertill kommer aflöning för tjänstgöring utöfver 15 veckotimmar efter 100 kronor för hvarje sådan timme.

Anna Katarina Bergström har alltsedan höstterminen 1897 tjänstgjort såsom extra lärarinna i musik. Hennes tjänstgöring har härvid varit af samma art och ungefärliga omfattning, som hennes nuvarande. Från och med år 1902 har hon åtnjutit ett arfvode för läsår af 1,500 kronor. Hon uppbär nu alltsedan den 1 januari 1910 lön i första lönegraden med 1,200 kronor jämte aflöning för tjänstgöring utöfver 14 veckotimmar efter 100 kronor för sådan timme. Såsom framgår af hvad jag anfört under punkt 23 af det vid årets statsverksproposition fogade utdrag af protokollet öfver ecklesiastikärenden för den 13 januari 1911 beräknas musik- och gymnastiklärarinnornas öfvertimmar för läsåret 1912—1913 till 1½ veckotimme för dem hvar.

Sökandena kunna hvar för sig åberopa sig på en långvarig och — såsom jag förut omförmält vid redogörelsen för deras ansökningshandlingar — synnerligen väl vitsordad tjänstgöring vid högre lärarinneseminarier och normalskolan. Deras föregående anställningar hafva visserligen betecknats såsom »extra» lärarinnor, men härvid är att märka, dels att deras föregående tjänstgöring varit i hufvudsak af samma art och omfattning som den dem nu åliggande, dels ock att de hvar för sig uppehållit själfständiga lärarinnebefattningar, hvilka visserligen icke förut varit uppförda i den för läroanstalten gällande staten, men dock varit nödvändiga för undervisningens behöriga fullgörande.

Hvad jag nu omförmält föranleder att jag, ehuru sökandena icke hafva någon rätt att för uppflyttning i högre lönegrad tillgodoräkna sig tjänstgöring före den 1 januari 1910, lika med öfverstyrelsen och statskontoret finner billighetsskäl tala för att man i viss mån tillmötesgår sökandenas framställningar. Jag har härvid tänkt mig detta lämpligast kunna ske på det sätt, att alla tre sökandena berättigas att från och med den 1 januari 1910 uppbära aflöning i andra lönegraden. Denna åtgärd står på det hela taget i nära öfverensstämmelse med myndigheternas uttalanden i ämnet och torde, om man tar hänsyn till de särskilda förhållandena beträffande de sökande, få anses såsom en på rättvis grund hvilande lösning af frågan.»

I likhet med departementschefen och de i ärendet hörda myndigheterna finner utskottet billigheten kräfva, att de ifrågavarande lärarinnorna få i löneturshänseende tillgodoräkna sig någon del af sin tjänstgöringstid såsom extra lärarinnor. Emot hvad Kungl. Maj:t i sådant afseende föreslagit har utskottet emellertid velat erinra, att, då det begärda medgifvandet

Utskottets
utlåtande.

icke synes böra verka retroaktivt, så att rätt till ålderstillägg erhålles för år, som förflutit före den 1 januari 1911, utskottet ansett, att ifrågasvarande lärarinnor väl må uppföras i den högre lönegraden från 1910 års början, men ej uppbära aflöning i denna grad förr än från och med den 1 januari 1911. Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen må medgifva, att lärarinnorna Margareta Svensson, Sally Högström och Anna Katarina Bergström må, enhvar vid hennes nu innehafvande befattningsomfattning såsom lärarinna vid högre lärarinneseminariet, från och med den 1 januari 1910 uppföras i andra lönegraden samt från och med den 1 januari 1911 uppbära aflöning i denna lönegrad.

Stockholm den 7 mars 1911.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.
